

*Procedury postępowania
w trudnych sytuacjach
wychowawczych*

*Publiczna Szkoła
Podstawowa w Gorajcu*

Plan postępowania w przypadku złego samopoczucia ucznia:

1. Uczeń zgłasza ten fakt nauczycielowi.
2. Nauczyciel zawiadamia wychowawcę/pedagoga lub dyrektora szkoły, którzy powiadamią rodziców i proszą o przybycie do szkoły.
3. Do chwili przybycia rodziców, uczeń pozostaje pod opieką wychowawcy lub wyznaczonego przez dyrektora nauczyciela.
4. W przypadku gdy rodzice nie mogą przybyć do szkoły (a uczeń nadal się źle czuje), dyrektor lub wyznaczony nauczyciel wzywa lekarza lub odwozi ucznia do Ośrodka Zdrowia.
5. W razie nagłego wypadku wzywamy Pogotowie Ratunkowe lub lekarza z Ośrodka Zdrowia, jednocześnie informując rodziców.

Plan interwencji w przypadku zachowań uczniów świadczących o demoralizacji - (używanie alkoholu lub innych środków psychoaktywnych).

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora oraz pedagoga szkolnego, który podejmuje rolę koordynatora działań.
3. Pedagog/wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza rozmowę, podczas której:
 - Informuje o zaistniałej sytuacji,
 - Dąży do wspólnego znalezienia rozwiązania,
 - Spisuje kontrakt pomiędzy rodzicem, dzieckiem a szkołą, który zawiera:
 - konkretne pożądane zmiany, które chce osiągnąć w trakcie oddziaływań pedagogicznych,
 - formę i zakres wyrównania zaległości edukacyjnych,
 - częstotliwość i rodzaj kontaktów ucznia z pedagogiem szkolnym,
 - pomoc specjalistyczną,
 - częstotliwość i sposób wzajemnych kontaktów szkoły z rodzicami.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy, a szkoła wykorzysta wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję. Wybór instytucji jest uzależniony od rodzaju zdarzeń poprzedzających podjęcie decyzji.

Plan interwencji w przypadku wagarowania:

1. Wychowawca klasy przekazuje informację do pedagoga szkolnego.
2. Pedagog/wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza rozmowę, podczas której:
 - informuje o zaistniałej sytuacji,
 - dąży do wspólnego znalezienia rozwiązania,
 - spisuje kontrakt pomiędzy rodzicem, uczniem a szkołą, który zawiera:
 - konkretne pożądane zmiany, które chce osiągnąć w trakcie oddziaływań wychowawczych (uczęszczanie na lekcje).
3. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy, a szkoła wykorzysta wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych, rada pedagogiczna w porozumieniu z dyrektorem szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji organ prowadzący lub sąd rodzinny. Wybór instytucji jest uzależniony od liczby godzin nieobecnych, nieusprawiedliwionych.

Posiadanie telefonu komórkowego

Jeżeli nauczyciel zauważy, że uczeń posiada telefon komórkowy na zajęciach edukacyjnych, podczas przerw i w autobusie szkolnym podejmuje następujące kroki:

1. Nauczyciel konfiskuje telefon, po uprzednim wyjęciu karty przez ucznia.
2. Oddaje telefon wychowawcy, który wpisuje naganną ocenę z zachowania oraz informuje pedagoga.
3. Pedagog/wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę, w której przedstawia naganność takiego zachowania.
4. Wzywa do szkoły rodziców ucznia. Podczas rozmowy informuje ich o zajściu oraz spisuje kontrakt, pomiędzy uczniem, rodzicami a szkołą. Zobowiązuje w nim ucznia do zaprzestania nagannego zachowania a rodziców do zwiększenia kontroli nad dzieckiem.
5. Wychowawca zwraca rodzicom telefon.
6. W przypadku ponownego złamania zakazu, decyzja rady pedagogicznej może pozbawić ucznia przywilejów (np. udziału w wycieczce, dyskotece).

Palenie papierosów w tym e - papierosów

Jeżeli nauczyciel zauważy, że uczeń pali papierosy, podejmuje następujące kroki:

1. Konfiskuje papierosy lub e – papierosa.
2. Oddaje wychowawcy i informuje o zajściu, a ten pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca/pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem. Przedstawia podczas niej negatywne skutki palenia oraz naganność takiego postępowania.
4. Wzywa do szkoły rodziców ucznia. Podczas rozmowy informuje ich o zajściu oraz spisuje kontrakt pomiędzy uczniem, rodzicem a szkołą. Zobowiązuje w nim ucznia do zaprzestania ryzykownego zachowania, a rodziców do zwiększenia kontroli nad dzieckiem.
5. W przypadku ponownego złamania zakazu palenia tytoniu, lub posiadania e – papierosa decyzja rady pedagogicznej może pozbawić ucznia przywilejów (np. zakaz udziału w wycieczce). Może również poprosić o pomoc policję lub sąd rodzinny.

Nietrzeźwy uczeń

Jeżeli nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, podejmuje następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, ten informuje dyrektora oraz pedagoga szkolnego, który podejmuje rolę koordynatora działań.
2. Wychowawca/pedagog odizolowuje ucznia od reszty klasy (we wcześniej wyznaczonym pomieszczeniu), ze względów bezpieczeństwa opiekę nad nim powierza osobie przeszkolonej w udzielaniu pierwszej pomocy.
3. Wyznaczona przez pedagoga/wychowawcę osoba wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu nietrzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej. Lekarz decyduje o ewentualnej hospitalizacji ucznia.
4. Równocześnie wyznaczona osoba zawiadamia o fakcie rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły, określając czas, w jakim ma to nastąpić.
5. Jeżeli rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjścia do szkoły bądź nie zgłaszają się w wyznaczonym czasie, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły, zawiadamia najbliższą jednostkę policji.

6. Jeżeli na terenie szkoły powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków, to jest to objaw pogłębiającej się demoralizacji. W takiej sytuacji postępowanie określa procedura zachowań wskazujących na demoralizację.

Substancje psychoaktywne

Jeżeli nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, podejmuje następujące kroki:

1. Zawiadamia dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego, który podejmuje rolę koordynatora działań.
2. Pedagog wspólnie z dyrektorem i np. rzecznikiem praw ucznia lub innym nauczycielem komisyjnie zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem.
3. W porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję.
4. Podejmuje próbę ustalenia, (jeżeli jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja.
5. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Jeżeli nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, podejmuje następujące kroki:

1. Zawiadamia o swoich spostrzeżeniach wychowawcę, dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego, który podejmuje rolę koordynatora działań.
2. Pedagog/wychowawca powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
3. Pedagog w obecności innych osób (wychowawca, dyrektor, rzecznik praw ucznia) żąda, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość plecaka oraz kieszeni w jego ubraniu, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją.
4. Jeżeli mimo wezwania uczeń odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera do ekspertyzy.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, pedagog po zabezpieczeniu substancji bezzwłocznie przekazuje ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń ją nabył.
6. Całe zdarzenie i wszystkie ustalenia pedagog dokumentuje w formie dokładnej notatki wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Czyny karalne (fizyczna przemoc, niszczenie mienia, wymuszenia, kradzieże i inne).

Jeżeli na terenie szkoły dojdzie do czynu karnego, należy podjąć następujące kroki:

1. Niezwłocznie powiadomić o zajściu wychowawcę, dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego, który podejmuje rolę koordynatora działań.
2. Wychowawca/pedagog ustala przy udziale innych osób okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia, sporządza notatkę służbową, której zamieszcza:
 - datę, godzinę oraz miejsce zajścia,
 - personalia sprawcy (jeżeli jest znany), poszkodowanego oraz świadków zdarzenia,

- ustalony przebieg zdarzenia.
- 3. Wyznaczona przez niego osoba powiadamia rodziców ucznia- sprawcy , obligując ich do niezwłocznego przybycia do szkoły.
- 4. Gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała) lub sprawca nie jest uczniem szkoły , pedagog w porozumieniu z dyrektorem niezwłocznie powiadamia policję.
- 5. Pedagog nadzoruje zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

Ofiara czynu karalnego

W ramach postępowania wobec ofiary czynu karalnego pedagog powinien podjąć następujące kroki:

1. Powierzyć opiekę nad uczniem – ofiarą czynu karalnego osobie przeszkolonej w udzielaniu pierwszej pomocy. To ona decyduje o konieczności ewentualnego wezwania pogotowia.
2. Powiadomić o zdarzeniu rodziców ucznia, pamiętając, aby informacja zawierała:
 - zwięzły opis zdarzenia,
 - opis aktualnego stanu fizycznego i psychicznego ofiary,
 - kroki podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego ofierze.

Zachowania agresywne

Jeżeli nauczyciel jest świadkiem zachowania agresywnego, ma obowiązek:

1. Przerwać takie zachowanie z pomocą innej osoby, używając tyle siły, ile jest niezbędne np. do rozdzielenia bijących się uczniów.
2. Przekazać informację wychowawcy bądź pedagogowi szkolnemu (w zależności od rozmiaru i formy przemocy), który podejmuje rolę koordynatora działań wyjaśniających.
3. Wychowawca/pedagog przeprowadza rozmowę wyjaśniającą, ustala wraz z uczniem przyczynę zachowania oraz rodzaj zadośćuczynienia.
4. Jeżeli uznaje, że zdarzenie nosi znamiona czynu karalnego, stosuje odpowiednią procedurę.

Plan interwencji w przypadku zachowań uczniów świadczących o demoralizacji – arogancja, wulgarność, przemoc emocjonalna przejawiająca się w utrudnianiu lub uniemożliwianiu prowadzenia zajęć lekcyjnych.

1. Nauczyciel przeprowadza z uczniem rozmowę, w której informuje go o problemie. Prosi o zaniechanie w/w zachowania. Jeżeli uczeń nie widzi problemu lub nie chce zmienić zachowania nauczyciel informuje go o zgłoszeniu problemu do wychowawcy klasy (notatka służbowa).
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora i pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca/pedagog wzywa do szkoły rodziców i w obecności ucznia przeprowadza rozmowę, podczas której:
 - informuje o zaistniałej sytuacji,
 - zobowiązuje ucznia do zaniechania nagannego postępowania,
 - prosi rodziców o szczególny nadzór nad dzieckiem,
 - określa formy i częstotliwość kontaktów ucznia z pedagogiem,
 - formy kontaktów szkoły z rodzicami,

- w przypadku braku poprawy zachowania wychowawca będzie wnioskował do dyrektora szkoły o skierowanie prośby do sądu rodzinnego lub policji o pomoc w rozwiązaniu problemu.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie przynosi ona oczekiwanych efektów (uczeń nadal utrudnia prowadzenie zajęć), to dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (wydział ds. nieletnich).

Agresja ucznia wobec nauczyciela

Jeżeli doszło do: naruszenia nietykalności cielesnej, dokonania czynnej napaści, znieważenie lub stosowanie groźby lub przemocy wobec nauczyciela (funkcjonariusza publicznego) przez ucznia, należy podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły (pedagogowi szkolnemu), który wysłuchuje i zapewnia dyskrecję.
2. Zapewnia nauczycielowi niezbędną pomoc lekarską.
3. Odnotowuje godzinę zgłoszenia, personalia świadków, okoliczności: czy zdarzenie miało miejsce na terenie szkoły oraz czy wydarzyło się podczas zajęć szkolnych.
4. Ujmuje sprawcę w celu przekazania go policji lub powiadamia policję.
5. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty służące do popełnienia przestępstwa i przekazuje je policji.

Materiały wybuchowe

Każda informacja o tym, że na terenie szkoły znajduje się materiał wybuchowy lub inna substancja chemiczna zagrażająca życiu i bezpieczeństwu, powinna dotrzeć do pedagoga oraz dyrektora szkoły. Kolejne kroki, to:

1. Dyrektor szkoły powiadamia telefonicznie policję.
2. Społeczność szkolna opuszcza budynek, wg instrukcji ewakuacji na wypadek pożaru lub innych zagrożeń

Plan interwencji w przypadku cyberprzemocy

(przemoc z użyciem technologii informacyjnej i komunikacyjnej)

1. Nauczyciel zgłasza ten fakt wychowawcy, który informuje dyrektora i pedagoga.
2. Pedagog/wychowawca udziela wsparcia ofierze przemocy:
 - zapewniając, że dobrze zrobił mówiąc o tym,
 - udzielając porady, aby nie utrzymywał kontaktów ze sprawcą,
 - zastanowił się nad zmianą swoich danych kontaktowych.
3. Zabezpieczenie dowodów przemocy przy udziale nauczyciela informatyki:
 - zanotować datę, czas i treść wiadomości,
 - dane nadawcy – nazwę użytkownika, adres e - mail, nr tel. kom, adres strony WWW, profil.
4. Działania wobec sprawcy przemocy: pedagog/ wychowawca wzywa rodziców i w obecności ucznia przeprowadza rozmowę, podczas której:
 - Informuje o zaistniałej sytuacji,
 - Dąży do wspólnego znalezienia rozwiązania,
 - Spisuje kontrakt pomiędzy rodzicem, dzieckiem a szkołą, który zawiera:

- konkretne pożądane zmiany, które chce osiągnąć w trakcie oddziaływań pedagogicznych (zaprzestanie nagannego zachowania),
 - formę i zakres zadośćuczynienia wobec ofiary.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie przynosi ona oczekiwanych efektów (uczeń nadal zamieszcza naganne treści), to dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (wydział ds. nieletnich).

Samowolne opuszczenie szkoły

Jeżeli nauczyciel zauważy, że uczeń chce samowolnie opuścić szkołę, to:

- Stara się nawiązać rozmowę z uczniem, która odwiodłaby go od tego zamiaru.
- Informuje o zajściu wychowawcę.
- Jeżeli uczeń nadal chce opuścić szkołę, to wychowawca stara się odwieść go od tego.
- Jeżeli uczeń, pomimo tego opuści szkołę, to wychowawca informuje rodziców.
- Przeprowadza z rodzicami i uczniem rozmowę, w której do zmiany zachowania ucznia.

Data nowelizacji: 19.03.2018 r.